

نام و نام خانوادگی: نام پدر: پایه: دوازدهم رشته: رشته‌های شاخه نظری نام آموزشگاه:		 «باسمه تعالی» مدیریت آموزش و پرورش شهرستان الیگودرز امتحان پایانی نوبت دی‌ماه ۱۴۰۳ هماهنگ شهرستان		آزمون: فارسی تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۳ زمان: ۹۰ دقیقه تعداد صفحه: ۴ نام دبیر مربوطه:
نمره به عدد: نمره به حروف:		امضای دبیر		محل مهر آموزشگاه
ردیف		سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
		زیبایی یادگیری در این است که هیچ کس نمی‌تواند آن را از شما بگیرد.		

۱	الف: قلمرو زبانی (۷ نمره) برای واژه «حریف» در بیت «نی حریف هر که از یاری بُرید / پرده‌های پرده‌های ما درید» یک معادل معنایی از بیت زیر بیابید. دلی دارم که خوی عشق دارد / که جز با عاشقان همدم نگردد	۰/۲۵
۲	معنی واژه مشخص‌شده را بنویسید. چون ابروی مشتاقان با طاق و رواق است / چون روی پری‌رویان با رنگ و نگار است	۰/۲۵
۳	جمله زیر در توضیح کدام نام پروردگار است؟ «همه کارهای خداوند از روی دلیل و برهان است و کار بیهوده انجام نمی‌دهد» (حکیم / کریم)	۰/۲۵
۴	کدام واژه جزء معانی کلمه مشخص‌شده نیست؟ عاشق بادا که عشق خوش سودایی است «خیال - دیوانگی - دمساز - داد و ستد»	۰/۲۵
۵	از میان گروه‌های زیر، املاي سه واژه درست نیست؛ شکل درست آنها را بنویسید. «ثنا و روشنی / مأوا و پناهگاه / عار و ننگ / شیر ارغند / کازیه و کاغد / ثواب و مصلحت / طریق انبساط / غایت و نهایت / قاش زین / اثاث و بنیان».	۰/۷۵
۶	در کدام یک از گزینه‌های زیر غلط املایی وجود دارد؟ درست آن را بنویسید. الف) عصارة تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته. ب) همه به هم زل زدیم و در میان بخت و حیرت اسیر دشمن، همراه با حاجی با صدای بلند از ته دل خندیدیم. ج) دلم گرفت و از ترقی عدلیه چشم پوشیدم. شاهین تیزبال افق‌ها بودم. زنبور طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم.	۰/۵
۷	املاي درست واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) صبح هنگام (چریغ / چریق) آفتاب کنار قنات حسنی در شهر سیرجان اتراق می‌کردیم. ب) پس از او عموی بزرگم که برجسته‌ترین شاگرد (حوزه / حوضه) ادیب بزرگ بود، راه اجداد خویش را به سوی کویر پیش گرفت. ج) عشق، بنده را به خدا برساند؛ پس عشق از (بحر / بهر) این معنی، فرض راه آمد.	۰/۷۵
۸	با توجه به بیت «تن ز جان و جان ز تن مستور نیست / لیک کس را دید جان دستور نیست» کدام واژه مصرع زیر، نقش دستوری یکسانی با واژه مشخص‌شده دارد؟ «آتش است این بانگ نای و نیست باد»	۰/۲۵
۹	ساختار کدام عبارت، طبق الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل است؟ (مسند و مفعول را در جمله مورد نظر مشخص کنید). الف) کان سوخته را جان شد و آواز نیامد. ج) ای عزیز! پروانه در آتش وجود ندارد تا آنگاه که آتش عشق او را چنان گرداند...	۰/۷۵

۰/۵	۱۰	فعل‌های مشخص‌شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. «زاهد زاهدپرست از حال ما آگاه نیست/ در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست»
۰/۲۵	۱۱	نوع حذف را در بیت زیر مشخص نمایید. فکری ای هم‌وطنان در ره آزادی خویش/ بنمایید که هر کس نکند مثل من است
۰/۲۵	۱۲	نقش ضمیر پیوسته در کدام گزینه متفاوت است؟ (الف) بوی گلم چنان مست کرد (ب) گفت از بهر غرامت جامه‌ات بیرون کنم (ج) تا چشم بشر نبیندت روی (د) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم
۰/۲۵	۱۳	نوع وابسته و وابسته را در بیت مقابل بنویسید. «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست/ مر زبان را مشتری جز گوش نیست»
۰/۵	۱۴	مضاف‌الیه مضاف‌الیه را در متن زیر بیابید و نمودار پیکانی آن گروه اسمی را رسم کنید. عبور هواپیما همیشه آدمی را غرق دریای تصورات تاریخی می‌کند.....جزیره‌های کوچک و بزرگ، مثل وصله‌های رنگارنگ بر طیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است.
۰/۷۵	۱۵	با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «کز نیستان تا مرا ببریده‌اند/ در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند» (الف) جمله وابسته (پیرو) را مشخص کنید. (ب) زمان فعل مشخص‌شده را بنویسید. (ج) نقش دستوری واژه مشخص‌شده چیست؟
۰/۵	۱۶	با توجه به بیت‌های زیر، درستی یا نادرستی هر یک از موارد داده شده را تعیین کنید. «تا واره‌ی از دم ستوران/ وین مردم نحس دیومانند با شیر سپهر بسته پیمان/ با اختر سعد کرده پیوند» (الف) در مصرع دوم بیت اول تنها «دو ترکیب وصفی» وجود دارد. (ب) بیت دوم، جمله هسته (پایه) است.
۰/۵	۱۷	(ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) مفهوم هریک از کنایه‌های مشخص‌شده را بنویسید. (الف) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم/ هر ملتی که مردم صاحب سخن نداشت. (ب) در این دو شهر تنها یک سرپری زدیم.
۰/۲۵	۱۸	بارزترین آرایه ادبی ابیات زیر را بنویسید. عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را/ سیل یکسان می‌کند پست و بلند راه را ریشه نخل کهنسال از جوان افزون تر است/ بیشتر دلبستگی باشد به دنیا پیر را
۰/۵	۱۹	آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) ببین آخر که آن پروانه خوش/ چگونه می‌زند خود را بر آتش (نماد/ جناس). (ب) همچو نی زهری و تریاقی که دید/ همچو نی دمساز و مشتاقی که دید (تضاد/ ایهام).
۰/۲۵	۲۰	واژه‌های مشخص‌شده در دو جمله زیر خلق‌کننده کدام آرایه ادبی مشترک است؟ (الف) بدان که از جمله نام‌های حسن یکی جمال است و یکی کمال. (ب) بی‌آتش قرار ندارد و در آتش وجود ندارد.
۰/۵	۲۱	جای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید. (الف) در جمله «با راه آهن به بروکسل، پایتخت بلژیک می‌رفتیم» واژه مشخص‌شده آرایه.....دارد. (ب) در عبارت «در آن هنگام که بهار حیات علمی و اجتماعی‌اش فرا رسیده بود، ناگهان منقلب شد، واژه.....مشبه‌به است.

نام و نام خانوادگی: نام پدر: پایه: دوازدهم رشته: رشته‌های شاخه نظری نام آموزشگاه:	 «باسمه تعالی» مدیریت آموزش و پرورش شهرستان الیگودرز امتحان پایانی نوبت دی‌ماه ۱۴۰۳ هماهنگ شهرستان	آزمون: فارسی تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۳ زمان: ۹۰ دقیقه تعداد صفحه: ۴ نام دبیر مربوطه:
نمره به عدد: نمره به حروف:	امضای دبیر	محل مهر آموزشگاه
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	
	زیبایی یادگیری در این است که هیچ کس نمی‌تواند آن را از شما بگیرد.	

	آرایه مناسب هر بیت را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. یک آرایه ادبی اضافی است.											
۲۲	<table><tr><td>ایهام</td><td>الف) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی / مردادمه و گاه دی‌اش نام نهادند</td></tr><tr><td>تشبیه</td><td>ب) نی حریف هر که از یاری بُرید / پرده‌هایش پرده‌های ما درید</td></tr><tr><td>جناس</td><td>ج) از سیم به سر یکی کله‌خود / ز آهن به میان یکی کمر بند</td></tr><tr><td>حسن تعلیل</td><td>د) گفت می‌باید تو را تا خانه قاضی برم / گفت: رو صبح آی، قاضی نیمه‌شب بیدار نیست</td></tr><tr><td>استعاره</td><td></td></tr></table>	ایهام	الف) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی / مردادمه و گاه دی‌اش نام نهادند	تشبیه	ب) نی حریف هر که از یاری بُرید / پرده‌هایش پرده‌های ما درید	جناس	ج) از سیم به سر یکی کله‌خود / ز آهن به میان یکی کمر بند	حسن تعلیل	د) گفت می‌باید تو را تا خانه قاضی برم / گفت: رو صبح آی، قاضی نیمه‌شب بیدار نیست	استعاره		۱
ایهام	الف) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی / مردادمه و گاه دی‌اش نام نهادند											
تشبیه	ب) نی حریف هر که از یاری بُرید / پرده‌هایش پرده‌های ما درید											
جناس	ج) از سیم به سر یکی کله‌خود / ز آهن به میان یکی کمر بند											
حسن تعلیل	د) گفت می‌باید تو را تا خانه قاضی برم / گفت: رو صبح آی، قاضی نیمه‌شب بیدار نیست											
استعاره												
۲۳	در میان آثار زیر، نام پدیدآورندگان دو اثر، نادرست نوشته شده است، آن دو را مشخص کنید. (کلیه و دمنه: ترجمه نصرالله منشی) / (قصه شیرین فرهاد: وحشی بافقی) / (فیه ما فیه: مولوی) / (روایت سنگ‌سازان ۲: عیسی سلمانی) / (تمهیدات: عین‌القضات همدانی) / (دفتر زمانه: عارف قزوینی) / (از پاریز تا پاریس: محمد ابراهیم پاریزی)	۰/۵										
۲۴	با توجه به بیت: «ای مادر سرسپید بشنو / این پند سیاه‌بخت فرزند» منظور از «فرزند سیاه‌بخت» کدام شاعر دوره مشروطه است؟	۰/۲۵										
۲۵	کتاب «مثل درخت در شب باران» اثر..... است.	۰/۲۵										
۲۶	مصراع اول بیت زیر را بنویسید. تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی	۰/۵										
۲۷	کلمات در هم ریخته مصراع زیر را مرتب کنید. «خاموشی / در / باز / جنونم / آ / هوایت / که»	۰/۲۵										
۲۸	کدام گزینه کامل‌کننده مصراع زیر است؟ وجه خدا اگر شودت منظر نظر الف) در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی ب) زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی	۰/۲۵										
۲۹	ج) قلمرو فکری (۸ نمره) با توجه به متن زیر منظور از عبارت مشخص شده چیست؟ چنین بود که هر سال که یک کلاس بالاتر می‌رفتم و به کویر برمی‌گشتم، از آن همه زیبایی‌ها و لذت‌ها از شعر و خیال و عظمت و شکوه و ابدیت و پر از قدس و چهره‌های پر از «ماورا» محروم‌تر می‌شدم تا امسال که رفتم، دیگر <u>سر به آسمان بر نکردم و همه چشم در زمین که اینجا می‌توان چند حلقه چاه زد و...</u>	۰/۵										

۱	مفهوم مناسب هر گزینه را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. (یک مورد اضافه است)		۳۰
	الف) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند	۱. ترک تعلقات مادی برای کسب وصال	
	ب) من که هر آنچه داشتم اول ره گذاشتم / حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو	۲. کمال یافتن از عشق الهی	
	ج) نی حدیث راه پر خون می‌کند / قصه‌های عشق مجنون می‌کند	۳. لزوم وفاداری عاشق و معشوق	
	د) گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد / بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی	۴. تحمل سختی برای رسیدن به کمال	
۵. دشوار و پرخطر بودن راه عشق			
۰/۲۵	مفهوم بیت زیر از کدام گزینه دریافت می‌شود؟ زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر / بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست الف) در غم ما روزها بی‌گاه شد / روزها با سوزها همراه شد ب) روزها گر رفت، گو رو باک نیست / تو بمان، ای آن که جز تو پاک نیست		۳۱
۰/۲۵	شاعر در بیت زیر، شنونده را برای بهره بردن از سخنان گوینده، به چه چیزی فراخوانده است؟ مستمع صاحب‌سخن را بر سر کار آورد / غنچه خاموش بلبل را به گفتار آورد		۳۲
۰/۵	مقصود نویسنده از عبارت زیر چیست؟ «چه خوش گفته‌اند که امپراتوری‌های بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند معمولاً از سوءهاضمه می‌میرند».		۳۳
۰/۵	با توجه به عبارت «باران رحمت بی‌حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی‌دریغش همه جا کشیده. پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد» به پرسش‌ها پاسخ دهید: الف) با توجه به عبارت مشخص‌شده، سعدی بر کدام صفت خداوند تأکید دارد؟ ب) وظیفه روزی به خطای منکر نبرد یعنی:		۳۴
۰/۵	مفهوم بیت «دور شو از برم ای واعظ و بیهوده مگو / من نه آنم که دگر گوش به تزویر کنم» در کدام گزینه آمده است؟ الف: پرهیز از ریاکاری و دورویی ب: نصیحت‌ناپذیری حاکمان نالایق		۳۵
۰/۵	این بیت بر چه موضوعی تأکید دارد؟ «گفت: می بسیار خوردی، زان چنین بی‌خود شدی / گفت: ای بیهوده‌گو حرف کم و بسیار نیست»		۳۶
۴	معنی ابیات و عبارت‌های زیر را به نثر روان بنویسید. الف) درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته (۰/۵) ب) گفت «دیناری بده پنهان و خود را وارهان» (۰/۵) پ) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت (۰/۵) ت) برکش ز سر این سپید معجر (۰/۵) ث) هر که جز ماهی، ز آبش سیر شد (۰/۵) ج) حیات از عشق می‌شناس و ممات بی‌عشق می‌یاب (۰/۵) چ) یک روز دنیایی به روم چشم داشت (۰/۵) ح) گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلقی که بر آن مرغان الماس پر، قرار گرفته بودند (۰/۵)		۳۷
۲۰	مانا باشید		جمع

نام و نام خانوادگی: نام پدر: پایه: دوازدهم رشته: رشته‌های شاخه نظری نام آموزشگاه:	 «باسمه تعالی» مدیریت آموزش و پرورش شهرستان الیگودرز امتحان پایانی نوبت دی‌ماه ۱۴۰۳ هماهنگ شهرستان	آزمون: فارسی تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۳ زمان: ۹۰ دقیقه تعداد صفحه: ۳ نام دبیر مربوطه:
نمره به عدد: نمره به حروف:	امضای دبیر	محل مهر آموزشگاه

ردیف	(کلید سؤالات)	بارم
۱	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) همدم	۰/۲۵
۲	بنایی با سقف گنبدی یا به شکل هرم	۰/۲۵
۳	حکیم	۰/۲۵
۴	دمساز	۰/۲۵
۵	سنا و روشنی / صواب و مصلحت / اساس و بنیان	۰/۷۵
۶	گزینه: ب: بهت	۰/۵
۷	الف) چریغ ب) حوزه ج) بهر	۰/۷۵
۸	این بانگ نای	۰/۲۵
۹	گزینه: ج: او: مفعول / چنان: مسند	۰/۷۵
۱۰	نیست: مصراع اول: اسنادی / نیست: مصراع دوم: غیراسنادی	۰/۵
۱۱	مصراع دوم: فکر: حذف به قرینه لفظی	۰/۲۵
۱۲	گزینه: الف: مفعول / بقیه گزینه‌ها: مضاف‌الیه	۰/۲۵
۱۳	این: صفت مضاف‌الیه	۰/۲۵
۱۴	تصورات: مضاف‌الیه مضاف‌الیه غرق دریای تصورات تاریخی	۰/۵
۱۵	الف) مصراع اول و دوم: پیرو (اگر مصراع اول را نیز نوشته بودند نمره تعلق می‌گیرد) ب) ماضی نقلی ج) معطوف به نهاد	۰/۷۵
۱۶	الف) نادرست ب) درست	۰/۵
۱۷	الف) فراموش شدن ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) ب) توقف کوتاه	۰/۵
۱۸	اسلوب معادله	۰/۲۵
۱۹	الف) نماد ب) تضاد	۰/۵

۰/۲۵	سجع	۲۰
۰/۵	الف) مجاز (ب) بهار	۲۱
۱	الف) حسن تعلیل (ب) جناس (ج) استعاره (د) ایهام	۲۲
۰/۵	قصه شیرین فرهاد: احمد عربلو / دفتر زمانه: فرخی یزدی	۲۳
۰/۲۵	محمدتقی بهار (ملک الشعرا)	۲۴
۰/۲۵	محمدرضا شفیعی کدکنی (م. سرشک)	۲۵
۰/۵	دست از مس وجود چو مردان حق بشوی	۲۶
۰/۲۵	باز آ که در هوایت خاموشی جنونم	۲۷
۰/۲۵	گزینه: ب	۲۸
۰/۵	(ج) قلمرو فکری (۸ نمره) سر به آسمان بر نکردن: بی توجه شدن به معنویت / همه چشم در زمین بودن: توجه به امور مادی.	۲۹
۱	الف) ۴: تحمل سختی برای رسیدن به کمال ج) ۵: دشوار و پرخطر بودن راه عشق (ب) ۱: ترک تعلقات مادی برای کسب وصال (د) ۲: کمال یافتن از عشق الهی	۳۰
۰/۲۵	گزینه: ب: روزها گر رفت، گو رو باک نیست	۳۱
۰/۲۵	سکوت و خاموشی	۳۲
۰/۵	همان گونه که آدم های ثروتمند از پر خوری دچار مشکل گوارشی می شوند، امپراتوری های بزرگ هم با زیاده خواهی از هم می پاشند / از هم پاشیدن امپراتوری های بزرگ به واسطه زیاده خواهی	۳۳
۰/۵	الف) ستار العیوب (ب) رزق و روزی معین شده بندگان را به خاطر گناهان زشت آنها قطع نمی کند.	۳۴
۰/۵	گرینه: ب: نصیحت ناپذیری حاکمان نالایق	۳۵
۰/۵	ناپسندی مطلق گناه شراب خواری یا نفس عمل حرام مهم است.	۳۶
۴	نظر همکاران محترم صائب است.	۳۷
۲۰	ثبات عمر تو باد و دوام عافیت	جمع